

On the other hand, such a position is not regarded by women as inferior. They do not feel themselves discriminated or handicapped in the society. Moreover, any attempt to raise this issue meets an apparent incomprehension in the society in general and women particularly. Why does it occur? Why do feminist movements, so popular and widespread in the West, become an object of jokes in the Ukraine?

In analysing this problem the question of general approach becomes, probably, the most important. There is no use accusing Ukrainian women of being blind and trying to dress them in feminist clothes. Logic is usually absent in the explanations of an observer, not in the actions of those who are observed. Therefore, it would be much more scientific if we try to understand such an unusual behaviour and to find it very logical.

The beginning point of my paper is that "feminist consciousness" represent itself a strict Western phenomenon with special attitudes towards a woman and her place and role in the society which could fail to work in other social and cultural conditions. I hope to show that this is the case with Ukraine.

Interesting arguments could be found from a comparative study of feministic movements in the post communist countries of Eastern Europe (Poland, Hungary, Czech and Slovak Republics) where similar tendencies are observed.

In regards to the limited number of academic studies on such a problem I am going to focus primarily on journal scientific sources: "Social Research", "In Depth", "The Review of Politics", "American Journal of Sociology" etc. Special attention would be given to information coming from Ukrainian mass media on modern women movements.

—The main thesis of my paper is that existing Ukrainian society moral and cultural orientations, social perceptions, psychological attitudes do not allow "feminist consciousness" to develop. The only thing we can do as social scientists is to ask ourselves again: is it necessary for the Ukrainian woman to become a feminist especially if she does not to.

Соловйов А.
(Львів, Україна)

КРЕДИТОВІ СПІЛКИ: МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ПЕРСПЕКТИВИ

Одним із надійних засобів перевиховання народних мас на творчих будівничих власного життя в суспільно-економічній сфері є кооператизм.

Зневірєні у власних силах люди знаходять в кооперативних установах засіб помноження сил шляхом солідарного гуртування, знаходять можливість для творчої праці. Цією працею керують вони самі на власний страх і ризик. Кооперація як ідея вимагає від своїх прибічників творення не тільки власного добробуту, але також - і тут суть ідеї - творення суспільного добробуту. Людина, прагнучи в кооперативі перестав думати тільки про себе, а думає про загал. Людина стає громадянином.

У кооперативних установах народ виховується на господаря своєї землі. Віра у вищі завдання людини, а тим самим і народу, звернення до крапких надбань його минулого духовного і господарського життя та їх помноження знаходять в ідеї кооперації своє духовне джерело, а в кооператизмі - практичне втілення.

Кризовий характер сучасного етапу соціально-економічного розвитку в Україні змушує поновому будувати соціальну політику. Схвалена Верховною Радою України в грудні 1993р. Концепція соціального забезпечення населення України, передбачає відхід від принципу реалізації та фінансування заходів соціально-економічної політики виключно на основі державного управління та забезпечення, що посилювало утриманські настрої. Поряд із підвищенням ефективності та адресності державної підтримки соціально вразливих груп населення цією Концепцією передбачається поступове впровадження форм соціального захисту, що ґрунтуються на страхових засадах, різних форм взаємодопомоги. Саме принципом останнього напрямку соціальної політики та її менталітету нашого народу найбільше відповідає рух кредитних спілок, який відроджується зараз в Україні.

Кооперація у вузькому розумінні слова означає співпрацю людей в економічному житті, що здійснюється через спеціальні об'єднання - кооперативи, які веденням спільної діяльності намагаються або заощадити видатки своїх членів, або підвищити прибутки від здійснюваної ними діяльності.

Початки кооперативного руху виникли з потреб індустріального виробництва. Перше кредитове товариство заснували в 1884 році у Великобританії двадцять вісім робітників із місцевих фабрик. Його діяльність виявилась ефективною й уже через рік було зібрано 186 талерів. Депо пізніше кредитові кооперативи вишкають у Франції, далі - в Німеччині. Ініціатором міської кредитної кооперації в Німеччині був Герман Шульде, а "батьком" сільськогосподарської - Фрідріх Вільгельм Райфайзен, які діяли майже одночасно. В 19850 р. в м.Деліч

Шульце організував кредитовий кооператив. Він вважав, що економічне становище робітників можна покращити шляхом розвитку кредитових кооперативів. В основі його статуту кооперативу було відкрите членство і демократичний контроль за його діяльністю. Найвищим органом були загальні збори, на яких кожен член мав один голос не залежно від суми його внеску.

Перша спілка Райфайзена була створена в Пруссії (м.Гедесдорф) у 1849р., але його перші кооперативи не мали демократичного характеру, бо вони об'єднували капітали заможніших верств населення, які й контролювали їх діяльність. І лише в 1864р., коли купці відмовилися від співпраці, Райфайзен організував кредитову спілку на нових засадах, членами якої були переважно селяни. Він першим кинув гасло: "Люди допомагають людям", під яким зараз діє величезна кількість кооперативів по всьому світу.

Перший кредитовий кооператив в Україні виник у 1869р. в Гадячі на Полтавщині, а вже в 1915р. їх кількість сягнула 3000. Така значна кількість кредитових товариств зумовила створення їх об'єднань. І в 1905р. у Бердянську виникає Союз Кредитової Кооперації. У Києві в 1908 р. і у Вінниці в 1910 р. було створено союзи споживчої кооперації.

У Галичині перше кредитове товариство "Віра" виникло в 1894р. в Перемишлі, а у 1898р. створено Крайовий кредитовий союз під керівництвом К.Левецького і К.Панківського. Після прийняття австрійського закону про обов'язкову ревізію діяльності кредитових кооперативів, в 1904р. створено Крайовий Ревізійний Союз, завданням якого було поширювати кооперативну освіту.

Найбільший розвиток кооперації за радянської влади припав на період НЕПу; кредитні кооперативи проіснували до 1931р. (на Західній Україні - до 1939р.). З того часу в Україні кредитного руху практично не існувало, хоча деякі його елементи можна знайти, наприклад, у діяльності кас взаємодопомоги при профспілкових комітетах.

Лише в 1992р., після приїзду до України делегації Всесвітньої Ради Кредитних Спілок та Української світової кооперативної ради, почав відроджуватися кредитний рух. Новим етапом його розвитку стало прийняття 20 вересня 1993р. Указу Президента України "Про тимчасове положення про кредитні спілки в Україні", який встановлює нормативні основи створення кредитних спілок. Створення і діяльність кредитних спілок регулюється Законом України "Про об'єднання громадян". Постаповою Правління НБУ затверджено типовий статут кредитної спілки і Положення про погодження статуту кредитних спілок із питань кредитування та розрахунків і надання позичок кредитними спілками. Готується проект закону про кредитні товариства.

Щоправда, існує багато проблем на шляху розвитку кредит-ної кооперації: економічна неграмотність і психологічна него-товність людей до ведення такої справи, недостатнє і недосконале законодавче регулювання, дуже несприятливі економічні умови для створення кредитних спілок та ін.

Ці перешкоди необхідно долати, оскільки кредитові спілки позитивно впливатимуть на розвиток економіки і не тільки в плані соціального захисту населення. Вони є дієвим засобом для задоволення потреб населення в дешевому кредиті, що створюватиме конкуренцію банкам, сприятиме демонополізації. Планується створення школи кредитного руху, готується програма комп'ютерного забезпечення кредитних спілок, система внутрішньої фінансово-бухгалтерської звітності

Кредитні спілки спроможні об'єднати населення України, забезпечити йому краще життя. Сильний і життєздатний кооперативний рух в Україні в співпраці з кредитними спілками всього світу допоможе довести до міжнародної стабільності, довір'я й співпраці.

Ходько Н.
(Харків, Україна)

НОВА ЛЮДИНА В НОВОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Не варто, мабуть, довго говорити про те, що за останні кілька років у нашому суспільстві відбулися дуже серйозні зміни. Радикально змінилися умови життя більшості населення країни. Ще більш різкі зміни відбулися у сфері політики й культури. Адаптація людей старших поколінь до нових умов - це теж відкрита тема. Але не менш важливим здається питання про майбутнє. Про майбутнє, яке належить тим, хто почав або починає соціально-активне життя в роки кризи. Ми ще не так вже багато часу і це покоління стане головною, домінуючою групою населення на виробництві, головною силою в сфері духовної